

Obsah

1 Obecné diagnostické a diferenciálně diagnostické aspekty 1.1

W. Siegenthaler, M. Vogt a G. Siegenthalerová-Zuberová

Základy diferenciální diagnózy	1.2	Diferenciální diagnóza podle skupin chorob	1.11
Choroba a diferenciální diagnóza	1.2	Degenerativní stavy	1.11
Praktický postup při stanovení diagnózy	1.3	Infekce	1.11
Správné hodnocení získaných nálezů	1.4	Choroby s imunopatogenezí	1.11
Prvky diferenciální diagnózy	1.4	Nádory	1.11
Faktory, které mohou ovlivnit diferenciálně		Paraneoplastické syndromy	1.12
diagnostické myšlení	1.6	Choroby predisponující ke vzniku	
Častost výskytu chorob	1.6	zhoubných nádorů	1.13
Věk	1.6	Choroby látkové přeměny	1.14
Pohlaví	1.6	Poruchy funkce endokrinní soustavy	1.14
Životní zvyklosti	1.6	Psychické poruchy	1.14
Výživové návyky	1.7	Funkční vegetativní poruchy	1.14
Roční doba, denní doba a počasí	1.7	Exogenní psychózy	1.15
Geografické rozdělení	1.7	Dědičné choroby	1.16
Rasa a etnické skupiny	1.9	Chromozomové anomálie	1.16
Zaměstnání	1.9	Jednoduchá mendelovská dědičnost	1.16
Vzájemně se vylučující nebo vzájemně		Multifaktoriální dědičnost	1.16
se podporující choroby	1.9	Alergie	1.18
Faktory, které mohou vést k chybné		Otravy	1.18
diagnóze	1.9	Literatura	1.18

2 Anamnéza, klinický pohled a důležité subjektivní příznaky 2.1

W. Siegenthaler, J. Steurer a M. Vogt

Anamnéza	2.2	Zvracení	2.9
Obecné poznámky	2.2	Polykací obtíže	2.9
Rodinná anamnéza	2.2	Škytavka	2.10
Osobní anamnéza	2.2	Kašel	2.10
Klinický pohled (intuice)	2.5	Sputum	2.10
Důležité subjektivní příznaky	2.5	Hemoptýza	2.10
Žízeň nebo polydipsie	2.5	Únava	2.11
Primární polydipsie	2.5	Poruchy spánku	2.12
Diabetes insipidus	2.5	Nespavost	2.12
Diabetes mellitus	2.6	Spavost	2.12
Neglukózové melliturie	2.8	Svědivka (pruritus)	2.12
Polyurie	2.8	Bušení srdce	2.13
Chuť k jídlu	2.9	Impotence	2.13
Nechutenství	2.9	Poruchy plodnosti	2.13
Dobrá chuť k jídlu	2.9	Amenorea	2.13
		Primární amenorea	2.13
		Sekundární amenorea	2.13

Bolesti prsů u ženy (mastodynie, mastalgie)	2.13
Bolesti	2.14
Poruchy čichu a chuti	2.14
Literatura	2.14

3 Důležité objektivní příznaky

3.1

W. Siegenthaler, M. Vogt a G. Siegenthalerová-Zuberová

Držení těla	3.2	Ústní dutina	3.20
Poloha a postavení těla	3.2	Změny zubů	3.20
Chůze	3.2	Změny dásní	3.20
Konstituce	3.3	Změny ústní sliznice	3.20
Zevní vzhled	3.3	Jazyk	3.21
Vysoký vzrůst	3.3	Pach	3.21
Marfanův syndrom	3.3	Řeč a hlas	3.23
Malý vzrůst	3.5	Kůže	3.23
Primární poruchy růstu kostí	3.5	Barva kůže	3.23
Hormonální poruchy	3.5	Bledost	3.23
Různé poruchy	3.6	Zarudnutí	3.23
Rodinný výskyt malého vzrůstu	3.7	Žlutavé zbarvení kůže	3.24
Otylost	3.7	Poruchy pigmentace	3.24
Hubenost	3.8	Eytrytémy a exantémy	3.26
Osteodystrophia deformans (morbus Paget)	3.8	Kožní choroby tvořící puchýřky	3.27
Gynekomastie	3.8	Kožní choroby tvořící puchýře	3.27
Klinefelterův syndrom	3.9	Kožní choroby papulózní	3.29
Turnerův syndrom	3.10	Skvrnité kožní změny (plaky)	3.29
Mondorova choroba	3.11	Kožní choroby s uzlíky	3.29
Sahliho cévní girlanda	3.11	Kožní choroby pustulózní	3.30
Ruka	3.11	Kožní ulcerace	3.30
Obličej	3.12	Kožní choroby urtikariální	3.30
Oči	3.15	Purpura	3.31
Exoftalmus	3.15	Teleangiektazie	3.31
Oční řasy	3.16	Změněný kožní turgor	3.31
Víčka	3.16	Kožní kalcifikace	3.32
Skléry	3.17	Vnitřní choroby s typickými kožními změnami	3.32
Rohovka	3.17	Poruchy látkové přeměny	3.32
Čočka	3.17	Kožní změny při endokrinních chorobách	3.34
Duhovka	3.17	Kožní změny při nádorech	3.34
Zornice	3.17	Kožní změny při chorobách s imunopatogenezí	3.34
Sklivec	3.18	Kožní změny jako následek vedlejších účinků léků a otrav	3.35
Sítnice	3.18	Kožní změny při krevních chorobách	3.35
Zarudlé oko	3.19	Kožní změny při gastrointestinálních poruchách	3.36
Nystagmus	3.19	Kožní změny při srdečních chorobách	3.36
Uši	3.19	Kožní změny při jaterních chorobách	3.37
Nos	3.20	Neurokutánní choroby	3.37
		Kožní změny při infekcích	3.38

15 Hypotenze

15.1

U. Kuhlmann a W. Siegenthaler

Obecné poznámky	15.2	Panhypopituitarismus – nedostatečnost předního laloku hypofýzy	15.7
Primární neboli esenciální hypotenze	15.2	Vzácnější endokrinní hypotenze	15.12
Sekundární neboli symptomatické hypotenze	15.2	Kardiovaskulární hypotenze	15.12
Endokrinní hypotenze	15.2	Akutní kardiovaskulární hypotenze	15.12
Primární a sekundární nedostatečnost nadledvinové kůry	15.2	Chronické kardiovaskulární hypotenze	15.14
Addisonova choroba	15.2	Hypotenze při chorobách ledvin	15.14
Diagnóza nedostatečnosti nadledvinové kůry	15.4	Neurogenní hypotenze (polohová hypotenze, posturální hypotenze, asympatikotonní syndrom)	15.14
Příčiny nedostatečnosti nadledvinové kůry	15.6	Sekundární polohová hypotenze	15.15
Akutní nedostatečnost nadledvinové kůry, addisonská krize	15.7	Primární idiopatická polohová hypotenze ...	15.15
		Infekčně toxické hypotenze	15.15
		Hypovolemické hypotenze	15.15
		Hypotenze jako následek léčby	15.15
		Literatura	15.16

16 Zastínění na plicích

16.1

T.C. Medici a W. Siegenthaler

Obecné poznámky	16.2	Tropická plicní eozinofilie	16.22
Tuberkulózní plicní infiltrát	16.2	Nodózní periarteriitida	16.22
Primární tuberkulóza	16.2	Hypereozinofilní syndrom	16.22
Postprimární tuberkulóza	16.3	Alergická granulomatóza	16.23
Exsudativní plicní tuberkulóza	16.3	Intersticiální plicní choroby/plicní fibróza	16.23
Fibroproduktivní plicní tuberkulóza	16.4	Intersticiální pneumonie, kryptogenní fibrotizující alveolitida, idiopatická plicní fibróza	16.24
Tuberkulózní kaverna	16.4	Hammanův-Richův syndrom	16.27
Tuberkulom	16.6	Bronchiolitis obliterans s organizující se intersticiální pneumonií	16.27
Miliární tuberkulóza	16.6	Kolagenózy	16.27
Atypické mykobakteriózy	16.6	Exogenní alergická alveolitida („extrinsic allergic alveolitis“)	16.28
Pneumonický plicní infiltrát	16.7	Pneumokoniózy	16.29
Primární pneumonie	16.7	Bronchioalveolární karcinom (alveolobuněčný karcinom, bronchiolární karcinom, plicní adenomatóza)	16.33
Bakteriální pneumonie	16.7	Karcinomatózní lymfangióza	16.33
Virové pneumonie	16.13	Kaposiho sarkom	16.34
Houbové pneumonie	16.13	Plicní hemosideróza	16.35
Parazitární pneumonie	16.14	Goodpastureův syndrom	16.36
Fyzikálně chemické pneumonie	16.16	Plicní proteinóza	16.36
Sekundární pneumonie	16.16	Microlithiasis alveolaris	16.36
Městnavá pneumonie	16.17	Histiocytóza X	16.36
Infarktová pneumonie – plicní infarkt	16.17	Voštinovité plice	16.37
Peribronchiectatická pneumonie	16.18		
Pneumonie způsobené bakteriální superinfekcí	16.19	Okrouhlá ložiska v plicích	16.38
Chronické pneumonie	16.20	Solitární okrouhlá ložiska	16.39
Eozinofilní plicní infiltrát	16.20	Zhoubné nádory	16.39
Löfflerův prchavý eozinofilní infiltrát	16.20		
Chronická eozinofilní pneumonie	16.21		
Eozinofilní infiltrát s astmatem	16.21		

Benigní nádory	16.40	Plicní absces při obstrukci průdušky	16.46
Zánětlivá okrouhlá ložiska	16.40	Metastatické plicní abscesy	16.46
Okrouhlá ložiska různé etiologie	16.41	Plicní cysty	16.46
Mnohočetná okrouhlá ložiska	16.42	Kavernózní a cystické procesy různé etiologie ..	16.48
Metastázy	16.42	Atelektázy	16.48
Wegenerova granulomatóza	16.42	Syndrom středního laloku	16.50
Tepno-žilní aneuryzmata	16.42	Zastínění v oblasti kardiografického	
Kavernózní a cystická plicní onemocnění	16.44	úhlu vpravo	16.51
Tuberkulózní kaverna	16.45	Sekvestrace plíce	16.51
Plicní absces	16.45	Literatura	16.52
Plicní absces způsobený aspirací	16.46		
Plicní absces jako komplikace bakteriální			
pneumonie	16.46		

17 Zvětšení hilu

17.1

T.C. Medici

Obecné poznámky	17.2	Jednostranné zvětšení hilu	17.9
Oboustranné zvětšení hilu	17.2	Karcinom bronchu	17.9
Městnání v plicích	17.2	Hemoptoe	17.12
Zvětšení hilů způsobené rozšířenými		Adenom bronchu	17.13
plicními tepnami	17.2	Benigní nádory	17.14
Boeckova choroba (sarkoidóza)		Tuberkulóza hilových uzlin	17.15
Akutní Boeckova choroba (Löfgrenův		Rozšíření mediastina	17.16
syndrom)	17.8	Nitrohruční struma	17.17
Neoplazie	17.8	Aneuryzma aorty	17.18
Hodgkinův lymfom a nehodgkinské		Nádory mediastina	17.18
lymfomy	17.8	Sběhlý absces, flegmona mediastina	17.20
Leukémie	17.8	Řídké příčiny onemocnění mediastina	17.20
Zvětšení hilových uzlin při jiných		Literatura	17.20
chorobách	17.9		

18 Zvětšené mízní uzliny

18.1

R. Streuli a G. Keiser

Obecné poznámky	18.2	Angioimunoblastová lymfadenopatie	18.4
Zánětlivé zvětšení mízních uzlin	18.2	Léky	18.4
Ohraničené zvětšení mízních uzlin	18.2	Nádorové zvětšení mízních uzlin	18.4
Tuberkulóza	18.2	Primárně ohraničené zvětšení mízních uzlin	18.4
Lues	18.2	Metastázy do mízních uzlin	18.4
Lymphogranuloma inguinale	18.3	Hodgkinův lymfogranulom	
Choroba z kočičího škrábnutí	18.3	(Hodgkinův lymfom)	18.5
Toxoplazmóza	18.4	Nehodgkinské lymfomy	18.6
Generalizované zvětšení mízních uzlin	18.4	Generalizované zvětšení mízních uzlin	18.9
Infekční choroby	18.4	Literatura	18.9
Sarkoidóza	18.4		

19 Splenomegalie

19.1

R. Streuli a G. Keiser

Obecné poznámky	19.2	Chronická lymfatická leukémie (CLL)	19.13
Zánětlivá splenomegalie	19.2	Tricholeukémie („hairy cell leukemia“)	19.14
Splenomegalie při myeloproliferačních syndromech	19.2	Splenomegalie při portální hypertenzi	19.14
Polycythaemia vera	19.2	Splenomegalie při imunologických a hematologických chorobách	19.14
Myelofibróza	19.4	Splenomegalie při strádacích chorobách	19.14
Primární trombocytémie	19.4	Splenomegalie při histiocytózách	19.15
Neoplastická splenomegalie	19.4	Hypersplenismus	19.16
Akutní leukémie	19.5	Literatura	19.16
Myelodysplastický syndrom	19.11		
Chronická myeloidní leukémie (CML)	19.12		

20 Bolesti v oblasti břicha

20.1

R. Ammann

Obecné poznámky	20.2	Bolesti vycházející ze sleziny	20.17
Rozlišení viscerálních a somatických bolestí ...	20.2	Bolesti vycházející z retroperitonea	20.17
Bolesti s akutním začátkem	20.2	Chronické a chronicky recidivující bolesti břicha	20.18
Akutní břicho	20.2	Obecné úvahy o charakteru bolestí při déletrvajících bolestech v nadbříšku	20.18
Diferenciální diagnóza „akutního břicha“ na základě lokalizace bolestí a hlavního nálezu	20.3	Draždivý tračník (colon irritabile)	20.18
Bolesti vycházející ze střeva	20.4	Choroby žaludku a dvanáctníku	20.21
Bolesti v pravém podbříšku	20.8	Význam anamnézy	20.21
Bolesti v podbříšku	20.9	Význam nálezů	20.23
Peritonitida	20.9	Význam rentgenologického vyšetření, endoskopie a endosonografie	20.26
Bolesti břicha při otravách a poruchách látkové přeměny	20.11	Souhrn diferenciálně diagnostických úvah při odlišování vředu a karcinomu	20.30
Porfyrie	20.11	Dvanáctníkový vřed	20.30
Bolesti břicha při celkových chorobách	20.14	Méně časté choroby žaludku	20.32
Choroby v oblasti hrudníku	20.14	Hirátová hernie (brániční kýla) a volvulus žaludku	20.33
Choroby jater	20.14	Refluxní ezofagitida	20.33
Kolagenózy	20.14	Obtíže po operaci žaludku	20.33
Krevní choroby	20.15	Bolesti vycházející ze žlučových cest a jater ...	20.34
Neurologické choroby	20.15	Cholelitiáza	20.35
Alergické choroby	20.15	Cholecystitida	20.36
Infekce a paraziti	20.15	Žlučové obtíže při neprokázané litiáze a chybějícím zánětu	20.37
Bolesti cévního původu	20.15	Postcholecystektomický syndrom	20.38
Mezenteriální infarkt a břišní angina	20.15	a stenóza papily	20.38
Aortoiliacký zlodějský („steal“) syndrom ...	20.16		
Aneurysma aorty	20.16		
Trombózy ve vrátnicovém systému	20.17		

Zduření jater	20.38	pankreatitidou	20.41
Choroby slinivky břišní	20.38	Chronická pankreatitida	20.41
Rozdělení pankreatitid	20.39	„Nádory“ slinivky	20.44
Akutní pankreatitida	20.39	Souhrnné zhodnocení funkčních	
Diferenciální diagnóza mezi akutní		pankreatických testů	20.46
(reverzibilní) a chronickou (progredující)		Literatura	20.48

21 Průjmy

21.1

R. Ammann

Obecné poznámky	21.2	Karcinomy tlustého střeva	21.9
Akutní průjmy	21.2	Polypy tlustého střeva	21.10
Obecné úvahy o praktickém postupu	21.2	Divertikulitida a divertikulózní choroba	21.11
Infekční a parazitární průjmy	21.3	Obtíže bez morfologického nálezu	
Kolitida sdružená s podáváním antibiotik		v tlustém střevě	21.12
(pseudomembranózní kolitida)	21.3	Nedostatek laktázy ve sliznici tenkého	
Toxické průjmy	21.3	střeva	21.12
Anafylaktické průjmy	21.4	Nervově podmíněné průjmy	21.12
Chronické průjmy	21.4	Syndrom sprue (maldigesce a malabsorpce) ...	21.14
Obecné úvahy	21.4	Obecné úvahy	21.14
Choroby s makromorfologickými lézemi,		Syndrom primární sprue	21.14
především v tlustém střevě	21.4	Netropická sprue (idiopatická	
Ulcerózní kolitida	21.4	steatorea)	21.14
Proktosigmoiditida	21.6	Tropická sprue	21.14
Venerické choroby konečníku a rekta	21.6	Maldigesce a syndrom sekundární sprue ...	21.14
Ischemická (entero) kolitida	21.7	Steatorea při syndromu ze ztrát	
Crohnova ileokolitida (segmentální		žlučových kyselin	21.14
ulcerogranulomatózní záněť)	21.7	Whippleova choroba (střevní	
Tuberkulóza střeva	21.8	lipodystrofie)	21.15
Aktinomykóza	21.9	Gastrojejunokolická píštěl	21.16
Karcinomy tenkého střeva	21.9	Cholecystokolická píštěl	21.16
		Průjmy endokrinního původu	21.16
		Literatura	21.17

22 Zácpa

22.1

R. Ammann

Obecné poznámky	22.2	Přechodná zácpa	22.2
Akutní zácpa	22.2	Megakolon	22.3
Chronická (habituální) zácpa	22.2	Literatura	22.3

23 Žloutenka

23.1

R. Ammann

Obecné poznámky	23.2	Obecná diferenciální diagnóza žloutenky	23.2
Patofyziologie	23.2	Hemolytická žloutenka („prehepatální“	
Rozdělení žloutenek	23.2	žloutenka)	23.2
		Hepatoceulární žloutenka („hepatální,	
		parenchymatózní žloutenka)	23.2

Cholestatická žloutenka	23.3	Biliární cirhóza	23.21
Hodnocení klinických příznaků	23.4	Hemochromatóza	23.22
Hodnocení laboratorních nálezů	23.5	Wilsonova choroba	23.23
Vyznam dalších jaterních funkčních zkoušek	23.6	Městnavá játra	23.24
Diagnostický význam morfologických metod, především ultrasonografie a jaterní biopsie	23.8	Extrahepatální (chirurgická) obstrukční žloutenka	23.24
Jaterní funkční zkoušky, sérologie hepatitid a morfologické vyšetřovací metody	23.8	Obecná symptomatologie	23.24
Speciální diferenciální diagnóza žloutenky	23.10	Uzávěr vyvolaný kamenem	23.24
Hemolytické a nehemolytické izolované hyperbilirubinémie (převážně familiární)	23.10	Uzávěr vyvolaný nádorem	23.24
Tzv. idiopatické nehemolytické hyperbilirubinémie	23.10	Další příčiny obstrukční žloutenky	23.25
Akutní hepatocelulární žloutenka	23.11	Cholangitida	23.26
Obecné úvahy	23.11	Expanzivní procesy v játrech vyvolávající cholestázu	23.26
Virová hepatitida	23.11	Nádory jater	23.26
Chorobné obrazy podobající se hepatitidě, způsobené jinými infekčními agens	23.12	Karcinomy žlučovodů (tzv. cholangiomy) ...	23.27
Zvláštní formy průběhu hepatitidy	23.12	Echinokok jater	23.27
Cholestatická žloutenka	23.12	Jaterní absces	23.27
Odlišení intrahepatální a extrahepatální cholestázy	23.12	Důležité vedoucí příznaky při hepatopatiích se žloutenkou a bez ní	23.28
Intrahepatální cholestáza	23.14	Ascites	23.28
Chronická hepatitida	23.16	Příčiny ascitu	23.28
Chronická aktivní hepatitida	23.16	Hodnocení klinických nálezů	23.29
Chronická perzistující hepatitida	23.18	Vyšetření ascitové tekutiny	23.29
Granulomatózní hepatitida	23.18	Tuberkulózní peritonitida	23.29
Toxické hepatopatie	23.18	Karcinóza peritonea	23.29
Léková žloutenka typu „hepatitidy“	23.19	„Želatinové“ břicho	23.29
Jaterní cirhóza	23.19	Pseudoascites	23.30
Alkoholická hepatitida se ztučněnými játry a cirhózou	23.20	Buddův-Chiariho syndrom	23.30
Stadia cirhózy	23.20	Portální hypertenze	23.30
		Obecné poznámky	23.30
		Portální hypertenze z extrahepatálních příčin	23.30
		Portální hypertenze z intrahepatálních příčin	23.31
		Jaterní nedostatečnost	23.31
		Literatura	23.33

24 Dysfagie

24.1

R. Ammann

Obecné poznámky	24.2	Neuromuskulární poruchy motility	24.4
Klinický obraz jícnové dysfagie	24.2	Achalazie	24.4
Mechanické léze	24.2	Difuzní spasmus jícnu	24.4
Nádory jícnu	24.2	Slizniční léze (odynofagie)	24.5
Procesy v mediastinu	24.2	Vřed v jícnu	24.5
Peptické stenózy	24.2	Ezofagitida	24.5
Membrány a prstence	24.3	Literatura	24.5
Zenkerův divertikl	24.3		

25 Patologické nálezy v moči a známky abnormální funkce ledvin 25.1

U. Kuhlmann a B. Triniger

Příznaky a projevy porušené funkce ledvin	25.2	Syndrom nehet-patela (hereditární onycho-osteodysplazie)	25.23
Vyšetření moči	25.2	Intersticiální nefropatie	25.23
Barva moči, její čírost a zkalení		Akutní intersticiální nefritida	25.24
pH moči	25.2	Akutní poléková intersticiální nefritida	25.24
Ukazatele koncentrace moči	25.2	Akutní bakteriální pyelonefritida	25.26
Hemoglobin/myoglobin	25.3	Chronická intersticiální nefritida	25.26
Proteinurie	25.3	Analgetická nefropatie (chronická intersticiální nefritida z abúzu analgetik)	25.26
Močový sediment	25.4	Chronická bakteriální pyelonefritida	25.28
Addisův sediment (kvantitativní vyšetření vylučovaných buněk)	25.7	Postiradiační nefritida	25.28
Stixy (testovací papírky)	25.7	Balkánská nefropatie	25.28
Sběr moči	25.8	Jiné choroby s postižením ledvinového intersticia	25.29
Mikrobiologická vyšetření moči	25.8	Cystické choroby ledvin	25.29
Kreatinin a močovina	25.9	Dominantní forma cystických ledvin (typ dospělých)	25.29
Metody ke stanovení clearance	25.10	Komplex nefronoftizy	25.30
Zobrazovací postupy	25.10	Multicystická transformace ledvin při nedostatečnosti ledvin různé etiologie ...	25.31
Biopsie ledviny	25.11	Ledvinové cysty	25.32
Poruchy diurézy	25.12	Vaskulární nefropatie	25.32
Oligurie	25.12	Tubulární syndromy	25.33
Polyurie	25.12	Poruchy transportu aminokyselin	25.33
Poruchy mikce	25.12	Poruchy zpětné resorpce glukózy	25.33
Oboustranné choroby ledvin	25.13	Renální glukozurie	25.33
Glomerulopatie	25.13	Poruchy transportu vody a elektrolytů	25.33
Asymptomatická proteinurie a/nebo hematurie	25.14	Renální diabetes insipidus	25.33
Izolovaná proteinurie bez patologického nálezu v sedimentu	25.14	Poruchy tubulárního transportu fosfátů	25.33
Glomerulární hematurie s proteinurií nebo bez ní	25.14	Distální renální tubulární acidóza (RTA typu I)	25.34
Akutní nefritický syndrom	25.15	Distální renální tubulární acidóza (RTA typu II)	25.34
Akutní poststreptokoková glomerulonefritida	25.15	Smíšené poruchy funkce tubulů	25.35
Rychle progredující glomerulonefritida a Goodpastureův syndrom	25.16	Akutní selhání ledvin	25.35
Rychle progredující glomerulonefritida (RPGN)	25.16	Prerenální selhání ledvin	25.36
Goodpastureův syndrom	25.18	Hepatorenální syndrom	25.36
Nefrotický syndrom	25.18	Akutní nekróza tubulů (akutní selhání ledvin v užším smyslu)	25.37
Hypalbuminémie a otoky	25.19	Postrenální selhání ledvin (obstrukční uropatie)	25.37
Hyperlipidémie a následné choroby	25.19	Postup při oligurii a/nebo při akutním zadržování látek vylučovaných pouze močí	25.37
Sklon k trombózám a tromboembolickým komplikacím	25.19	Chronická nedostatečnost ledvin	25.38
Prerenální azotémie, hypotenze, přecitlivělost na diuretika, akutní selhání ledvin	25.19	Klinický obraz pokročilé nedostatečnosti ledvin	25.39
Diagnostický postup a diferenciaci diagnostické úvahy	25.20	Příznaky a orgánová poškození při chronické nedostatečnosti ledvin	25.39
Chronická glomerulonefritida	25.21	Celkové příznaky	25.39
Diabetická glomerulopatie	25.21	Hematologické projevy	25.40
Vrozené choroby glomerulů	25.22	Kardiovaskulární projevy	25.41
Hereditární nefritida (Alportův syndrom)	25.22		
Fabryho choroba (angiokeratoma corporis diffusum)	25.22		

Renální hypertenze	25.42	Jiné malignomy ledvin	25.47
Neuromuskulární změny	25.42	Urotelové karcinomy	25.47
Dermatologické změny	25.42	Hydronefróza a pyonefróza	25.49
Kostní a kloubní obtíže	25.42	Jednostranné akutní pyelonefritidy	25.49
Gastrointestinální příznaky	25.43	Tuberkulóza ledvin	25.51
Poruchy vodního, elektrolytového a acidobazického hospodářství	25.43	Nefrolitiáza/urolitiáza	25.51
Diagnostika a diferenciálně diagnostické úvahy při nedostatečnosti ledvin	25.44	Cévní příhody	25.54
Odlišení akutní a chronické nefropatie ...	25.44	Choroby prostaty	25.54
Pátrání po základní chorobě nebo noxe, která způsobila nedostatečnost ledvin	25.45	Prostatitida	25.54
Jednostranné choroby ledvin	25.45	Benigní hypertrofie prostaty	25.54
Nádory ledvin	25.46	Karcinom prostaty	25.54
Hypernefrom	25.46	Choroby v oblasti skrota	25.55
Nefroblastomy (Wilmsův nádor)	25.47	Nádory varlat	25.55
		Hydrokela, spermatokela a varikokela	25.55
		Epididymitida	25.56
		Torze varlete a appendices testis	25.56
		Orchitida a infarkt varlete	25.56
		Fournierův syndrom	25.56
		Literatura	25.56

26 Otoky

26.1

A. Bollinger a W. Siegenthaler

Obecné poznámky	26.2	Ohraničené otoky	26.5
Generalizované otoky	26.2	Žilní otoky	26.5
Otoky při srdeční nedostatečnosti	26.2	Lymfedém	26.5
Hypoproteinemické otoky	26.2	Primární lymfedém	26.5
Otoky při glomerulonefritidě	26.4	Sekundární lymfedém	26.7
Otoky endokrinního původu	26.4	Lipedém	26.8
Otoky při elektrolytových poruchách	26.5	Zánětlivé otoky	26.8
Otoky při sklerodermii	26.5	Vrozená angiodysplazie	26.8
Otoky při cukrovce	26.5	Alergické otoky (Quinckeho)	26.9
Polékové otoky	26.5	Hereditární angioedém	26.9
Idiopatické otoky	26.5	Záchvatovitý nehereditární angioedém	26.9
		Ischemický a postischemický otok	26.9
		Otok při Sudeckově dystrofii	26.10
		Místní otoky z velké nadmořské výšky	26.10
		Arteficiální otoky	26.10
		Literatura	26.10

27 Poruchy vodního, elektrolytového a acidobazického hospodářství

27.1

U. Kuhlmann a W. Siegenthaler

Poruchy vodního a sodíkového hospodářství	27.2	Hodnocení stavu objemů	27.3
Fyziologické poznámky	27.2	Anamnéza	27.3
Prostory rozdělení tekutin	27.2	Klinické vyšetření	27.4
Objemová homeostáza a osmoregulace	27.2	Laboratorní vyšetření	27.4
Rozdělení poruch vodního a sodíkového hospodářství	27.2	Rentgenologické vyšetření hrudníku a centrální žilní tlak	27.5

Deficit extracelulárního objemu při normální koncentraci sodíku v séru	27.5	Hypermagnezémie (> 1,3 mmol/l)	27.16
Zvětšení (expanze) extracelulárního objemu při normální koncentraci sodíku v séru	27.5	Poruchy metabolismu vápníku	27.16
Hyponatrémie	27.6	Hypokalcémie (< 2,1 mmol/l)	27.16
Hypovolemická hyponatrémie	27.6	Hyperkalcémie (> 2,6 mmol/l)	27.19
Euvolemická hyponatrémie	27.7	Časté příčiny hyperkalcémie	27.19
Hypervolemická hyponatrémie	27.8	Neobvyklé příčiny hyperkalcémie	27.23
Diferenciálně diagnostický postup při hyponatrémii (< 135 mmol/l)	27.8	Diferenciální diagnóza a diagnostický postup při hyperkalcémii	27.25
Hypernatrémie	27.9	Poruchy metabolismu fosfátů	27.25
Hypervolemická hypernatrémie	27.9	Hypofosfatémie (< 1,0 mmol/l)	27.25
Euvolemická hypernatrémie	27.9	Hyperfosfatémie (> 1,5 mmol/l)	27.26
Hypovolemická hypernatrémie	27.10	Poruchy acidobazického hospodářství	27.26
Diferenciálně diagnostický postup při hypernatrémii (> 145 mmol/l)	27.10	Další měřitelné veličiny acidobazického hospodářství	27.28
Poruchy metabolismu draslíku	27.10	Respirační acidóza	27.28
Hypokalémie (< 3,5 mmol/l)	27.11	Respirační alkalóza	27.28
Diagnostický postup při hypokalémii	27.13	Metabolická acidóza	27.29
Hyperkalémie (> 5,5 mmol/l)	27.14	Význam aniontového hiátu pro diferenciální diagnózu metabolické acidózy	27.31
Diagnostický postup při hyperkalémii	27.15	Metabolická alkalóza	27.32
Poruchy metabolismu hořčíku	27.15	Literatura	27.33
Hypomagnezémie (< 0,8 mmol/l)	27.15		

28–31 Bolesti v oblasti končetin a páteře

Obecné poznámky

28 Bolesti při cévních chorobách

28.1

A. Bollinger

Choroby tepen	28.2	Raynaudův fenomén	28.11
Uzávěry tepen	28.2	Akrocyanóza a erytrocyanoza	28.12
Obliterující arterioskleróza (ateroskleróza)	28.5	Erytromelalgie	28.12
Thrombangiitis obliterans	28.7	Choroby koncové průtokové dráhy	28.12
Kolagenózy	28.7	Diabetická mikroangiopatie	28.12
Obrovskobuněčná arteriitida	28.7	Mikroangiopatie při kolagenózách	28.12
Takayasuova arteriitida	28.7	Ulcus hypertensivum	28.13
Tepenné uzávěry iatrogenního původu	28.7	Livedo reticularis, resp. racemosa	28.13
Syndrom komprese a. poplitea („entrapment syndrome“)	28.8	Nádor glomusu	28.14
Cystická degenerace adventicie	28.8	Recidivující hematom prstů	28.14
Fibromuskulární dysplazie	28.8	Syndrom a. tibialis anterior	28.14
Esenciální trombocytóza	28.8	Choroby žil	28.14
Skleróza média	28.8	Povrchová tromboflebitida	28.14
Embolické uzávěry	28.9	Hluboká trombóza žil pánve a dolních končetin	28.15
Aneuryzmata	28.9	Trombóza žil horních končetin („trombose par effort“)	28.16
Válcovitá a vakovitá aneuryzmata	28.9	Primární varikóza	28.17
Tepnožilní aneuryzmata	28.10	Chronická žilní nedostatečnost	28.18
Funkční choroby cév	28.10		
Spasmy velkých svalových tepen (ergotismus)	28.10		

Choroby mízních cév	28.19	Neklidné dolní končetiny („restless legs“)	28.20
Neurovaskulární syndrom z komprese v oblasti ramenního pletence	28.19	Sudeckova choroba	28.20
		Literatura	28.20

29 Bolesti při chorobách kloubů

29.1

G. Siegenthalerová-Zuberová a P. Greminger

Zánětlivé revmatické kloubní choroby	29.2	Artropatie při hematologických a imunologických chorobách	29.15
Revmatická horečka	29.2	Symptomatické artritidy	29.15
Revmatoidní artritida (chronická polyartritida)	29.3	Alergické artritidy	29.15
Caplanův syndrom	29.4	Postinfekční artritidy	29.15
Feltyho syndrom	29.4	Paraneoplastické artritidy	29.16
Sjögrenův syndrom	29.4	Degenerativní kloubní afekce	29.16
Překryvný („overlap“) syndrom	29.5	Arthrosis deformans	29.16
Juvenilní chronická artritida	29.5	Spondylosis deformans	29.18
Séronegativní spondylartritidy	29.6	Artropatie při endokrinních poruchách	29.19
Ankylozující spondylitida (spondylitis ankylosans, Bechtěrevova choroba)	29.6	Artropatie při neurologických chorobách	29.20
Psoriatická artritida	29.6	Artropatie při různých chorobách	29.20
Reiterův syndrom	29.8	Nádory kloubů	29.20
Enterokolitické artropatie	29.8	Choroby chrupavky	29.20
Behçetův syndrom	29.9	Hydrops intermittens	29.21
Metabolické artropatie	29.9	Fibrozitický syndrom a mimokloubní revmatismus (revmatismus měkkých částí)	29.21
Arthritis urica	29.9	Fibrozitida (intramuskulární, perineurální)	29.21
Chondrokalcinóza (pseudodna)	29.11	Revmatismus podkožního vaziva	29.21
Hyperlipoproteinémie	29.11	Choroby šlach, šlachových pochev, vazů, fascií a burz	29.21
Lipidózy	29.13	Literatura	29.22
Ochronóza (alkaptonurie)	29.13		
Primární amyloidóza	29.13		
Hemochromatóza	29.14		
Wilsonova choroba	29.14		

30 Bolesti při chorobách kostí

30.1

W. Vetter a H. Vetter

Obecné poznámky	30.2	Obrovskobuněčný nádor (osteoklastom)	30.7
Ohraničené a ložiskové kostní změny	30.2	Cévní nádory	30.7
Metastázy do kostí	30.2	Ostatní nádory	30.7
Kostní nádory	30.2	Změny nádorům podobné	30.8
Osteoplastické nádory	30.4	Fibrózní dysplazie	30.8
Chondroplastické nádory	30.5	Kostní nekrózy	30.8
Vazivové (fibrogenní) nádory	30.6	Zánětlivé kostní choroby	30.9
Myelogenní nádory	30.6	Pagetova choroba (ostitis deformans)	30.9

Hypertrofická osteoartropatie	30.10	Jiné příčiny osteomalacie	30.15
Bolesti při chorobách páteře	30.10	Osteodystrofie	30.15
Generalizované kostní změny	30.10	Primární hyperparatyreoidismus (osteodystrophia fibrosa generalisata)	30.15
Definice	30.10	Sekundární hyperparatyreoidismus	30.16
Osteoporóza	30.11	Choroby provázené hyperostózou	30.16
Primární osteoporóza	30.11	Střádací choroby s projevy na kostře	30.17
Sekundární osteoporóza	30.11	Eozinofilní granulom	30.17
Osteomalacie	30.12	Handova-Schüllerova-Christianova choroba	30.17
Osteomalacie při poruchách metabolismu vitamínu D	30.13	Abtův-Letterův-Siwého syndrom	30.17
Osteomalacie při nedostatku fosfátů	30.14	Gaucherova choroba	30.17
Osteomalacie při acidóze	30.14	Mastocytóza	30.17
Osteomalacie vyvolaná léky	30.15	Literatura	30.18

31 Senzomotorické poruchy

31.1

V. Henn

Obecné poznámky	31.2	Guillainův-Barrého syndrom: vzestupná chabá motorická paréza s vyhaslými vlastními reflexy	31.10
Senzomotorická hemiparéza nebo hemiplegie	31.2	Polyneuropatie: distální zvyrazněné senzomotorické výpady s vyhaslými vlastními reflexy	31.11
Dominantní – nedominantní hemisféra	31.2	Vnější rizikové faktory	31.11
Hemiparéza, která se vyvine během několika minut až hodin	31.3	Faktory z oblasti vnitřního lékařství	31.12
Hemiparéza, která se objeví přechodně po epileptickém záchvatu	31.4	Ložiskové parézy a bolesti	31.12
Chronická hemiparéza, která se vyvine během několika dní až týdnů	31.4	Bolesti šíje a horní končetiny	31.12
Motorické obrny s poruchami citlivosti	31.4	Syndromy komprese periferních nervů ...	31.13
Transverzální syndromy	31.4	Bolesti v oblasti trupu	31.13
Akutní netraumatický transverzální syndrom	31.4	Bolesti v lumbosakrální oblasti	31.13
Subakutní transverzální syndrom	31.6	Poruchy artikulace a řeči	31.14
Chronický progredující transverzální syndrom	31.6	Poruchy očních pohybů	31.15
Brownův-Séquadův syndrom	31.6	Parézy okohybných svalů: parézy s nesprávným postavením očí a dvojitým viděním	31.15
Syringomyelie	31.6	Pohledové obrny	31.17
Výlučně motorické parézy	31.7	Nystagmus	31.17
Tetraplegie: motorické parézy centrálního původu	31.7	Extrapyramidový systém	31.18
Amyotrofická laterální skleróza: kombinovaná centrálně periferní paréza	31.8	Typické extrapyramidové příznaky	31.18
Parézy s normálními reflexy: svalové choroby	31.8	Typické chorobné obrazy	31.19
Myasthenia gravis: paréza, která je výraznější večer než ráno	31.8	Parkinsonova choroba	31.19
Periodické obrny	31.9	Progresivní supranukleární paréza	31.19
Myopatie a myozitida	31.9	Wilsonova choroba	31.19
Parézy při endokrinopatiích	31.9	Blefarospasmus	31.20
Výlučně senzitivní parézy	31.10	Orofaciální dyskineze	31.20
Senzomotorické parézy s vyhaslými vlastními reflexy: poškození periferního neuronu	31.10	Huntingtonova choroba	31.20
		Ataxie a mozečkové výpady	31.20
		Příznaky	31.20
		Chorobné obrazy	31.21
		Hereditární ataxie	31.21
		Sporadické mozečkové choroby	31.21
		Ložiskové mozečkové výpady	31.21
		Literatura	31.21

Vlasy	3.39	Nehty	3.41
Vypadávání vlasů	3.39	Změny tvaru a struktury nehtů	3.41
Hirzutismus a virilismus	3.40	Změny barvy nehtů	3.42
Poruchy pigmentace	3.40	Literatura	3.42

4 Anémie

4.1

K. Rhyner

Obecné poznámky	4.2	Hemolytické anémie z mechanického poškození erytrocytů	4.16
Definice anémie	4.2	Mikroangiopatická hemolytická anémie	4.16
Erytrocytové indexy	4.2	Hemolýza při umělých srdečních chlopních	4.16
Rozdělení anémií podle patogeneze	4.2	Hemolytická anémie při infekcích	4.16
Obecné příznaky chronických anémií	4.6	Hemolytická anémie při metabolických poruchách	4.17
Anémie z krvácení	4.7	Renální anémie	4.17
Hemolytické anémie	4.7	Jaterní anémie	4.17
Obecné poznámky	4.7	Akantocytóza	4.17
Rozdělení hemolytických anémií	4.8	Hypersplenismus	4.17
Sférocytóza (vrozená anémie s kulovitými erytrocyty)	4.9	Diferenciální diagnóza červeně zbarvené moči	4.18
Eliptocytóza	4.9	Hematurie	4.18
Stomatocytóza	4.9	Hemoglobinurie	4.18
Enzymopatie a jiné metabolické defekty	4.10	Myoglobinurie	4.18
Enzymopatie v Embdenově-Meyerhofově cestě	4.10	Alkaptonurie	4.18
Enzymopatie v hexózomonofosfátovém zkratu	4.10	Moč po požití červené řepy	4.18
Hemoglobinopatie	4.10	Anémie s poruchou buněčného vyžrávání v kostní dřeni (poruchy maturace)	4.19
Talasémie	4.11	Megaloblastové anémie	4.19
Thalassaemia major	4.12	Patogeneze stavů s nedostatkem vitamínu B ₁₂	4.20
Thalassaemia minor	4.13	Perniciózní anémie	4.20
Záchvatovitá noční hemoglobinurie (Marchiafava-Michelli)	4.13	Stavy s nedostatkem kyseliny listové	4.20
Akutní hemolytická anémie při těžké hypofosfatémii	4.13	Megaloblastové těhotenské anémie	4.21
Autoimunitní hemolytická anémie	4.13	Neobvyklé megaloblastové anémie	4.21
Obecné poznámky	4.13	Sideroblastová anémie	4.21
Autoimunoheolytická anémie tepelného typu	4.14	Refrakterní anémie s hyperplastickou dřeni	4.22
Choroba z chladových aglutininů	4.14	Dyserythropoetické anémie	4.22
Záchvatovitá chladová hemoglobinurie	4.15	Anémie se sníženou tvorbou erytrocytů v kostní dřeni (porucha proliferace)	4.23
Hemolytická anémie z izoprotilátek	4.15	Renální anémie	4.23
Imunoheolytické anémie z léků	4.15	Anémie z nedostatku bílkovin	4.23
Hemolytické anémie z chemického poškození erytrocytů	4.15	Anémie při „chronických chorobách“ (infekcích, zánětech, nádorech)	4.23
Abúzus fenacetinu	4.15	Anémie při endokrinopatiích	4.23
Anémie z olova	4.15	Anémie při otravě olovem	4.23
Diferenciální diagnóza anémií s Heinzovými tělísky	4.16	Aplastická anémie	4.25

32 Synkopy

32.1

*W. Siegenthaler, P. Greminger a G. Siegenthalerová-Zuberová***Obecné diferenciálně diagnostické úvahy
při poruchách vědomí 32.2****Kardiogenní synkopy 32.2**

Poruchy rytmu 32.2

Poruchy vyprazdňování levé komory 32.3

Srdeční nedostatečnost 32.3

Infarkt myokardu 32.4

Stenóza aorty a hypertrofická obstrukční

kardiomyopatie 32.4

Poruchy plnění levé komory 32.4

Mitrální stenóza, plicní hypertenze

a Fallotovy anomálie 32.4

Nádory síní 32.4

Syndrom karotického sinusu 32.4

Cévní synkopy 32.5

Reflexní kardiovaskulární příčiny 32.5

Organické cévní choroby

(cerebrovaskulární příčiny) 32.6

Mozkové synkopy 32.7

Epilepsie 32.7

Narkolepsie 32.9

Psychogenní záchvaty v rámci anomálního

chování 32.9

Eklampsie (EPH gestóza) 32.9

Literatura 32.9

33 Komatózní stavy

33.1

*G. Siegenthalerová-Zuberová a P. Greminger***Obecné poznámky 33.2****Kóma při poruchách látkové přeměny 33.2**

Hypoglykemické kóma 33.2

Diabetické ketoacidotické kóma 33.4

Hyperosmolární neacidotické kóma 33.5

Laktacidotické kóma 33.5

Jaterní kóma 33.5

Uremické kóma 33.5

Nadledvinové kóma 33.6

Hypofyzární kóma 33.6

Tyreotoxické kóma 33.6

Myxedémové kóma 33.6

Kóma při syndromu z hyperviskozity

(coma paraproteinaemicum) 33.7

Kóma při těžkých celkových chorobách 33.7

Kóma při poruchách vodního, elektro-

lytového a acidobazického hospodářství 33.7

Kóma při exogenních otravách 33.7

Otrava drogami, sedativy a hypnotiky 33.7

Otrava psychofarmaky 33.8

Otrava analgetiky a antipyretiky 33.8

Otrava alkoholem 33.8

Otrava oxidem uhelnatým (CO) 33.8

Otrava rozpouštědly 33.8

Otrava kyanidem draselným

(kyanovodíkem) 33.8

Otrava atropinem 33.8

Kóma při mozkových afekcích 33.9

Nitrolební krvácení 33.9

Mozkový infarkt (encefalomalacie) 33.10

Komatózní stavy při nitrolebních,

expanzivních a zánětlivých procesech

a při poruchách žilního odtoku 33.11

Literatura 33.13

34 Záchvatovitá onemocnění

34.1

G. Siegenthaleová-Zuberová a P. Greminger

Obecné poznámky	34.2	Funkční porucha	34.4
Záchvaty s krátkým zákalem vědomí	34.2	Záchvaty s bolestmi	34.4
Záchvaty s křečemi (konvulzemi)	34.2	Bolesti hlavy	34.4
Záchvaty se zvýšením teploty	34.2	Bolesti na hrudníku	34.4
Záchvaty s obrnami	34.3	Bolesti v břiše	34.4
Záchvaty s dušností	34.3	Bolesti v končetinách	34.5
Choroby dýchacího ústrojí	34.3	Záchvaty se závratí	34.5
Choroby kardiovaskulární soustavy	34.3	Záchvaty s poruchou tělesné a duševní pohody ..	34.6
		Literatura	34.7

35 Diferenciálně diagnostický význam důležitých biochemických hodnot v séru

35.1

U. Kuhlmann

Hodnoty v séru	35.2	Chloridy	35.15
Albumin	35.2	Cholesterol	35.15
Aldolázy	35.2	Cholinesteráza (CHE)	35.15
Fruktóza-1, 6-difosfátaldoláza (DPA)	35.2	Kalcium	35.16
1-fosfofruktaldoláza (PFA)	35.2	Kalium	35.17
Aldosteron	35.2	Karcinoembryonální antigen (CEA)	35.18
Aminotransferázy	35.3	Komplementový systém	35.19
Amoniak	35.3	Kreatinin	35.20
α -amyláza (diastáza)	35.4	Kreatinkináza (CK) = kreatinfosfokináza	
Bilirubin	35.5	(CPK)	35.21
Bílkoviny	35.6	Laktátdehydrogenáza (LD)	35.22
Celkové bílkoviny	35.6	Leucinaminopeptidáza (LAP)	35.22
Albumin	35.7	Lipáza	35.23
α_1 - globuliny a α_2 - globuliny	35.7	Lipidy	35.23
β - globuliny	35.7	Magnezium	35.25
γ - globuliny	35.8	Mastné kyseliny, volné	35.25
Globuliny α , β a γ a albumin	35.8	Měď	35.25
Feritin	35.8	Močová kyselina	35.26
α - fetoprotein	35.9	Močovina	35.26
Fibrinogen	35.9	Natrium	35.27
Štěpné produkty fibrinogenu	35.10	Paraproteiny	35.28
Fosfát, anorganický	35.10	Renin	35.28
Fosfatáza, alkalická	35.11	Steroidy (glukokortikoidy)	35.29
Fosfatáza, kyselá	35.11	TSH (hormon stimulující tyreoidu)	
Glukóza	35.12	a test s TRH	35.29
Hemoglobin A _{1C} (glykozylované		Železo	35.30
hemoglobiny)	35.13	Železo, vazebná kapacita	35.31
Hydrogenkarbonáty	35.14	Literatura	35.32

36 Rejstřík

36.1

Diferenciální diagnóza pancytopenie	4.25	Diagnóza a klinická symptomatologie	
Porucha proliferace způsobená infiltrací		latentního nedostatku železa a anémie	
dřeně erythropoeticky inaktivními buňkami	4.25	z nedostatku železa	4.30
· Metastázy karcinomů	4.25	Zvýšené ztráty železa	4.31
· Paraproteinémie	4.26	Zvýšená spotřeba železa	4.31
Mnohočetný myelom	4.27	Snížené vstřebávání železa	4.31
Waldenströмова makroglobulinémie	4.29	Snížená nabídka železa	4.31
Anémie z nedostatku železa	4.29	Diferenciální diagnóza mykrocytózy	4.31
Metabolismus a bilance železa	4.29	Literatura	4.31

5 Hemoragické diatézy

5.1

K. Rhyner a R. Streuli

Obecné poznámky	5.2	Poruchy proliferace	5.9
Hemokoagulace a fibrinolýza	5.2	Předčasné odbourávání destiček	5.9
Rozdělení hemoragických diátéz	5.3	Porucha distribuce a zředovací efekt	5.10
Význam anamnézy	5.3	Trombopatie (poruchy funkce)	5.10
Význam klinických nálezů	5.4	Vrozené poruchy funkce destiček	5.10
Laboratorní vyšetření	5.4	Získané poruchy funkce destiček	5.11
Koagulopatie	5.6	Trombocytóza	5.12
Vrozené poruchy	5.6	Hemoragické diatézy cévního původu	5.13
Hemofilie A a B	5.6	Schönleinova-Henochova purpura	5.13
Willebrandova choroba	5.7	Kryoglobulinémie	5.14
Poruchy fibrinogenu	5.7	Hereditární hemoragická teleangiektazie	
Získané koagulopatie	5.7	(Oslerova choroba)	5.14
Nedostatek vitamínu K	5.7	Senilní purpura, purpura simplex	5.15
Antikoagulace	5.7	Kurděje	5.15
Defibrinační syndromy	5.8	Dysproteinémie	5.15
Poruchy destiček	5.9	Infekce	5.15
Trombocytopenie	5.9	Ehlersův-Danlosův syndrom	5.16
		Literatura	5.16

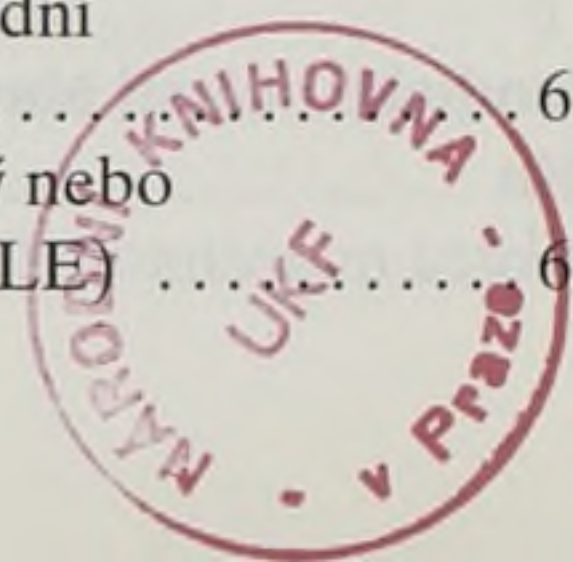
6 Status febrilis

6.1

R. Lüthy, A. Fontana a W. Siegenthaler

Obecné poznámky	6.2	Encefalitida	6.11
Status febrilis bez lokalizačních		Status febrilis s příznaky nachlazení	6.12
příznaků	6.4	Status febrilis, kašel a bolest na hrudníku	6.12
Status febrilis s přidruženými příznaky	6.4	Status febrilis a žloutenka	6.12
Status febrilis a kožní projevy	6.5	Status febrilis a splenomegalie	6.13
Status febrilis a bolesti v kloubech	6.5	Status febrilis a průjem	6.13
Status febrilis a zduření mízních uzlin	6.6	Status febrilis, dysurie a polakisurie	6.14
Status febrilis, bolesti hlavy a meningismus	6.7	Status febrilis a sepse	6.15
Bakteriální meningitidy	6.9	Status febrilis a srdeční vady	6.16
Serózní meningitidy	6.10	Choroby způsobené bakteriemi	6.17
Houbové meningitidy	6.11	Infekce způsobené stafylokoky	6.17
Doprovodné meningitidy	6.11	Infekce způsobené streptokoky	6.18
		Infekce způsobené pneumokoky	6.19

Infekce způsobené mikroblem <i>Haemophilus influenzae</i>	6.19	Infekce adenoviry	6.33
Infekce způsobené meningokoky	6.19	Virové choroby se zvláštním klinickým obrazem	6.33
Infekce způsobené gonokoky	6.19	Spalničky (paramyxovirus)	6.33
Infekce způsobené pseudomonadami	6.19	Zarděnky (togavirus)	6.33
Infekce způsobené enterobakteriacemi	6.19	Parotitida (paramyxovirus)	6.33
<i>Escherichia coli</i>	6.19	Vzteklina (synonyma: lyssa, rabies; rhabdovirus)	6.33
Klebsiely	6.19	Skupina herpesu	6.34
<i>Proteus</i> a další <i>Enterobacteriaceae</i>	6.20	Plané neštovice (virus varicella-zoster)	6.34
Infekce způsobené salmonelami a shigelami	6.20	Infekční mononukleóza (Pfeifferova žlázová horečka; virus Epsteinův-Barrové)	6.34
Asijská cholera (<i>Vibrio cholerae</i>)	6.20	Cytomegalie (cytomegalovirus, CMV)	6.35
Infekce způsobené kampylobakterem	6.20	Infekce arboviry	6.35
Yersiniózy (<i>Yersinia pseudotuberculosis</i> a <i>Yersinia enterocolitica</i>)	6.21	Virové hemoragické horečky	6.35
Záškrt (<i>Corynebacterium diphtheriae</i>)	6.21	Hepatitida	6.36
Listerióza (<i>Listeria monocytogenes</i>)	6.21	AIDS a ostatní choroby sdružené s HIV	6.36
Anthrax (<i>Bacillus anthracis</i>)	6.21	Houbová onemocnění	6.36
Plynatá sněť (<i>Clostridium perfringens</i> a další druhy)	6.21	Kvasinky	6.38
Infekce způsobené rodem <i>Bacterioides</i>	6.22	Kandidóza (různé druhy kandid)	6.38
Tularémie (<i>Franciscella tularensis</i>)	6.22	Kryptokokóza (<i>Cryptococcus neoformans</i> ; synonyma: torulopsis, evropská blastomykóza)	6.39
Mor (<i>Yersinia pestis</i>)	6.22	Plísně	6.39
Černý kašel (<i>Bordetella pertussis</i> , zřídka <i>Bordetella parapertussis</i>)	6.22	Aspergilóza (různé druhy aspergila, především <i>Aspergillus fumigatus</i> a <i>Aspergillus flavus</i>)	6.39
Brucelózy [<i>Brucella melitensis</i> , abortus (Bang) suis]	6.22	Mukormykóza (různé fykomycety: <i>Rhizopus</i> , <i>Absidia</i> , <i>Mucor</i>)	6.40
Lues (<i>Treponema pallidum</i>)	6.23	Kokcidoidomykóza (<i>Coccidioides immitis</i>)	6.40
Lymeská choroba (<i>Borrelia burgdorferi</i>)	6.25	Histoplazmóza (<i>Histoplasma capsulatum</i>)	6.40
Leptospirózy (<i>Leptospira interrogans</i> s mnoha skupinami a sérotypy)	6.25	Choroby způsobené protozoi	6.40
Legionářská choroba (<i>Legionella pneumophila</i> , různé sérotypy)	6.25	Toxoplazmóza (<i>Toxoplasma gondii</i>)	6.40
Rickettsiózy (<i>Rickettsia prowazeki</i> , <i>Rickettsia mooseri</i> a <i>Coxiella burneti</i>)	6.26	Malárie (různé druhy plazmodií)	6.41
Choroby způsobené mykobakterií	6.26	Leishmanióza (<i>Leishmania donovani</i>)	6.42
Tuberkulóza (<i>Mycobacterium tuberculosis</i>)	6.26	Pneumocystóza (<i>Pneumocystis carinii</i>)	6.43
Mykobakteriózy	6.27	Choroby způsobené červy	6.43
Lepra (<i>Mycobacterium leprae</i>)	6.28	Trichinóza (<i>Trichinella spiralis</i>)	6.43
Aktinomykóza a nokardióza	6.28	Bilharzióza	6.44
Aktinomykóza (<i>Actinomyces israeli</i> , <i>Actinomyces naeslundii</i> a <i>Arachnia propionica</i>)	6.28	Filarióza	6.45
Nokardióza (<i>Nocardia asteroides</i>)	6.28	Onemocnění vyvolaná <i>Toxocara canis</i> nebo <i>cati</i>	6.45
Choroby způsobené chlamydiemi	6.29	Imunologicky podmíněné choroby	6.45
<i>Chlamydia psittaci</i>	6.29	Choroby z autoimunity	6.45
<i>Chlamydia pneumoniae</i>	6.29	Lokalizované nebo orgánově specifické choroby z autoimunity	6.45
<i>Chlamydia trachomatis</i>	6.29	Generalizované choroby z autoimunity, vaskulitidy s kolagenózami	6.45
Choroby způsobené mykoplazmaty	6.29	Vaskulitidy postihující velké, střední a drobné cévy	6.46
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	6.29	Obrovskobuněčná arteriitida (arteriitis temporalis Horton, polymyalgia rheumatica)	6.46
<i>Mycoplasma hominis</i>	6.29	Vaskulitidy postihující střední a drobné cévy	6.47
<i>Ureaplasma urealyticum</i>	6.29	Systémový, generalizovaný nebo viscerální erytematodes (SLE)	6.47
Choroby způsobené viry	6.30		
Obecné poznámky	6.30		
Akutní virové choroby dýchacího ústrojí	6.31		
Infekce rinoviry	6.31		
Infekce coxsackieviry	6.32		
Infekce ECHO-viry	6.32		
Infekce virem chřipky (influenzy; myxovirus)	6.32		

Nodózní periarteriitida (panarteriitis nebo polyarteriitis nodosa)	6.49	Periodická horečka	6.60
Wegenerova granulomatóza	6.51	Familiární středomořská horečka	6.61
Alergická granulomatóza (Churgova-Straussova)	6.51	Horečka při různých neinfekčních stavech	6.61
Kolagenózy	6.51	Horečka při poruchách vnitřní sekrece	6.61
Sklerodermie	6.51	Horečka při vegetativní dystonii	6.61
Sharpův syndrom, překryvný („overlap“) syndrom („mixed connective tissue disease“)	6.54	Horečka při nádorech	6.61
Dermatomyozitida (polymyozitida)	6.55	Horečka při odbourávání tkání	6.62
Vaskulitidy postihující drobné cévy	6.55	Horečka při hemolýze	6.62
Hypersenzitivní angitida	6.55	Horečka při trombózách a tromboflebitidách ...	6.62
Syndrom purpura-artralgie-nefritida	6.56	Horečka při alergických reakcích	6.62
Recidivující horečnaté stavy	6.56	Předstíraná horečka	6.63
Imunodeficiency	6.56	Význam jednotlivých nálezů pro odlišení horečnatých stavů	6.63
Humorální imunodeficiency (poruchy buněk B)	6.56	Průběh teploty	6.63
Buněčné imunodeficiency (poruchy buněk T)	6.58	Třesavka a zimnice	6.63
Kombinované humorální a buněčné imunodeficiency	6.59	Rychlost sedimentace erytrocytů	6.63
Deficity komplementového systému	6.59	Krevní obraz	6.64
Deficity fagocytárního systému	6.60	Změny leukocytů	6.64
		Změny eozinofilů	6.66
		Změny monocytů	6.67
		Změny lymfocytů	6.67
		Literatura	6.67

7 Rozdělení bolestí hlavy

7.1

V. Henn

Nově vzniklé bolesti hlavy, které se vyvíjejí v průběhu několika vteřin až minut	7.2	Oftalmická migréna	7.4
Subarachnoidální krvácení	7.2	Migraine accompagnée	7.4
Nitromozkové krvácení	7.2	Migréna vycházející z a. basilaris	7.4
Nově vzniklé bolesti hlavy, které se vyvíjejí v průběhu několika dní	7.2	Hortonova-Bingova kefalgie („cluster headache“)	7.4
Vysoký nitrolební tlak	7.2	Subakutní dlouhotrvající bolesti hlavy	7.4
Meningitida	7.2	Arteriitis cranialis (arteriitis temporalis)	7.4
Encefalitida	7.2	Vaskulitidy	7.5
Pseudotumor mozku	7.2	Chronické dlouhotrvající bolesti hlavy (vazomotorické bolesti hlavy)	7.5
Trombóza mozkových žil	7.3	Potraumatické bolesti hlavy	7.5
Nově vzniklé bolesti hlavy, které se vyvíjejí v průběhu několika týdnů	7.3	Bolesti hlavy při jiných než neurologických onemocněních	7.6
Subdurální hematom: bolesti hlavy se somnolencí	7.3	Bolesti obličeje	7.6
Epizodické bolesti hlavy trvající několik hodin	7.3	Neuralgie trigeminu	7.6
Prostá migréna	7.3	Literatura	7.7

8 Choroby v krční oblasti

8.1

H. Vetter, a W. Vetter

Obecné poznámky	8.2	Štítná žláza	8.5
Žilní městnání	8.2	Lokalizační diagnostika	8.5
Choroby tepen	8.2	Funkční diagnostika	8.6
Choroby krční páteře	8.2	Hypertyreóza	8.6
Zduření mízních uzlin	8.3	Příčiny hypertyreózy	8.6
Zánětlivé reaktivní zduření mízních uzlin	8.3	Basedowova choroba	8.7
Zduření mízních uzlin nádorového původu	8.4	Autonomie štítné žlázy	8.8
Branchiogenní cysta	8.4	Endokrinní oftalmopatie a pretibiální myxedém	8.8
Tyreoglosální cysta	8.4	Hypotyreóza	8.9
Nádory glomus caroticum	8.4	Příčiny hypotyreózy	8.9
Aberantní struma	8.5	Vrozená hypotyreóza	8.9
Zduření slinných žláz	8.5	Získaná (primární, sekundární, terciární) hypotyreóza	8.10
		Prostá struma	8.11
		Tyreoiditida	8.11
		Akutní tyreoiditida	8.11
		Subakutní tyreoiditida	8.12
		Chronická tyreoiditida	8.12
		Zvláštní formy tyreoiditidy	8.12
		Malignom štítné žlázy	8.12
		Choroby příštítných tělísek	8.13
		Literatura	8.13

9 Dušnost jako následek plicních chorob

9.1

T.C. Medici

Obecné poznámky	9.2	plicní plochy (restrikce)	9.5
Příčiny dušnosti	9.2	Dechová nedostatečnost jako následek zvýšeného proudového odporu (obstrukce)	9.5
Dušnost mimoplicního původu	9.2	Spirometrie	9.5
Dušnost při snížení obsahu O ₂ ve vdechovaném vzduchu	9.2	Dechová nedostatečnost jako následek cévníhozkratu (shuntu)	9.6
Dušnost po abnormálně vysoké spotřebě O ₂	9.2	Dechová nedostatečnost jako následek poruch difuze	9.6
Dušnost při akutní a chronické anémii	9.2	Dušnost srdečního původu	9.7
Dušnost při acidotických stavech	9.2	Ortopnoe a astma cardiale	9.7
Dušnost při námahovém a hyperventilačním syndromu	9.3	Dušnost jako následek chorob dýchacích cest: klinické obrazy	9.8
Dušnost při primárně centrálních poruchách ventilace	9.3	Dušnost při obstrukci hrtanu a průdušnice	9.8
Cheynovo-Stokesovo dýchání	9.3	Dušnost při obstrukci centrálních a periferních dýchacích cest	9.8
Syndrom spánkové apnoe	9.3	Průduškové astma	9.8
Biotovo dýchání (vzlykavé dýchání)	9.4	Bronchitida	9.10
Dušnost plicního původu	9.4	Bronchitida a „small airway disease“	9.12
Diferenciální diagnóza dechové nedostatečnosti	9.4	„Mucoïd impaction“	9.13
Dechová nedostatečnost jako následek zmenšení ventilované a perfundované		Bysinóza	9.14
		Bronchitida jako průvodní choroba	9.14

Rozedma plic	9.14
Kolaps průdušek	9.16
Bronchiectazie a mukoviscidóza	9.16

Dušnost jako následek onemocnění dýchacího svalstva	9.20
Obrna bránice a relaxace bránice	9.20
Literatura	9.20

10 Dušnost jako následek srdečních chorob

10.1

H.P. Krayenbühl

Srdeční dušnost: obecná a diferenciálně diagnostická kritéria	10.2	Chronické tlakové a/nebo objemové přetížení při chlopenních vadách	10.24
Příznaky srdeční choroby, zejména městnavé nedostatečnosti	10.2	Chronické objemové přetížení myokardu při bradykardických poruchách srdečního rytmu (úplný síňo-komorový blok, syndrom chorého sinusu)	10.44
Příznaky zjistitelné přímo na srdci	10.2	Nedostatečná volnost pohybu myokardu způsobená změnami perikardu (konstrikční perikarditida)	10.45
Zvětšené srdce	10.2	Primárně biochemicky podmíněná srdeční nedostatečnost	10.46
Úder hrotu	10.4	Kardiomyopatie v užším smyslu	10.46
Pulzace prekordia	10.4	Dilatační kardiomyopatie	10.46
Patologický poslechový nález	10.4	Latentní kardiomyopatie	10.47
Patologický nález na EKG	10.7	Hypertrofická kardiomyopatie (s obstrukcí nebo bez ní)	10.48
Obecné příznaky městnavé nedostatečnosti	10.7	Restrikční obliterační kardiomyopatie	10.48
Zvýšený žilní tlak	10.7	Specifické choroby srdečního svalu (sekundární kardiomyopatie)	10.52
Tep	10.7	Endokrinní kardiomyopatie (hypertyreóza, hypotyreóza, akromegalie, feochromocytom)	10.52
Pomocné vyšetřovací metody	10.8	Infiltrační kardiomyopatie (hemochromatóza, sarkoidóza, glykogenózy, Fabryho choroba)	10.53
Rentgenový snímek hrudníku	10.8	Nutriční kardiomyopatie (nedostatek thiaminu)	10.53
Echokardiografie	10.8	Toxická kardiomyopatie	10.54
Hemodynamické veličiny při městnavé nedostatečnosti	10.8	Kardiomyopatie při neuropatiích a myopatiích	10.54
Ergometrie	10.8	Porodní kardiomyopatie	10.54
Vlastní diferenciální diagnóza příčin srdeční nedostatečnosti	10.12	Restrikční sekundární kardiomyopatie (amyloidóza, karcinoid)	10.54
Srdeční nedostatečnost z primárně mechanických příčin	10.13	Farmakologicky podmíněná srdeční nedostatečnost	10.55
Změny periferní nebo plicní proudové dráhy jako primární příčina srdečního přetížení	10.13	Akutní a subakutní formy (betablokátory, barbituráty, halothan, adriamycin)	10.55
Chronické tlakové přetížení myokardu následkem zvýšeného odporu ve velkém oběhu (hypertenzní srdce)	10.13	Chronické formy (fenothiaziny, tricyklická antidepresiva, methysergid) ..	10.55
Chronické přetížení myokardu následkem zvýšeného odporu v malém oběhu (cor pulmonale)	10.16	Srdeční nedostatečnost způsobená poruchami elektrolytů (hypokalémie, hypokalcémie, hyperkalcémie)	10.55
Chronické objemové přetížení při trvale zvýšené potřebě krve v periférii (tepno-žilní píštěl, anémie, hypertyreóza, Pagetova choroba)	10.21		
Srdeční změny jako primární příčina chronického srdečního přetížení	10.22		
Relativní přetížení svalových vláken z výpadu myokardu (fibróza myokardu při koronární srdeční chorobě, srdeční trauma, myokarditida)	10.22		

Hypokalémie	10.55	nedostatečnosti při náhlém přetížení	
Hypokalcémie, hyperkalcémie	10.55	myokardu	10.56
Diferenciální diagnóza srdeční		Myokarditida	10.57
		Literatura	10.58

11 Cyanóza

11.1

W. Rutishauser a H.O. Hirzel

Obecné poznámky	11.2	Periferní cyanóza při krevních změnách	11.20
Hemoglobinová cyanóza	11.2	Periferní místní cyanóza	11.20
Centrální cyanóza	11.3	Cyanóza při žilních chorobách	11.20
Cyanóza plicního původu	11.3	Akrocyanóza	11.20
Cyanóza srdečního původu – vrozené vady ..	11.5	Erythrocytosis crurum	11.20
Truncus arteriosus communis	11.7	Livedo	11.20
Transpozice velkých cév		Neurovaskulární syndromy	11.20
Dvojitý vývod pravé komory		ramenního pletence, brachialgie	11.20
a jediná komora; hypoplazie a aplazie		Erytromelalgie	11.21
levé komory	11.9	Hemoglobinová cyanóza	11.21
Eisenmengerův komplex	11.9	Methemoglobinémie	11.21
Fallotovy anomálie	11.10	Hereditární methemoglobinémie	11.21
Ebsteinova anomálie	11.12	Hemoglobinopatie M	11.21
Primárně necyanotické srdeční vady	11.13	Nedostatek NADPH-	
Zející Botallův dučej a aortopulmonální		methemoglobinreduktázy	11.21
okénko	11.13	Hemoglobiny s nízkou afinitou k O ₂	11.21
Defekt komorové přepážky	11.13	Toxické methemoglobinémie	11.22
Defekt síňové přepážky	11.15	Sulfhemoglobinémie	11.22
Nesprávné vyústění plicních žil	11.18	Pseudocyanóza	11.22
Stenóza plicnice	11.18	Literatura	11.22
Periferní cyanóza	11.19		
Periferní kardiální cyanóza	11.19		

12 Poruchy srdečního rytmu

12.1

M. Rothlin a E. Fischer

Obecné poznámky	12.2	AV blokády	12.9
Diagnostické metody	12.2	Arytmie	12.11
Příznaky	12.2	Extrasystolické arytmie	12.12
Klinický význam	12.2	Supraventrikulární extrasystoly	12.12
Rozdělení poruch srdečního rytmu	12.3	Komorové extrasystoly	12.12
Tachykardie	12.3	Arytmie způsobené miháním (fibrilací) síní ..	12.13
Sinusová tachykardie	12.3	Arytmie způsobené kmitáním (flutterem) síní	12.15
Supraventrikulární tachykardie	12.5	Arytmie způsobené nekonstantními	
Komorové tachykardie	12.7	bloky a dvojitými rytmy	12.15
Bradykardie	12.8	Arytmie při kardiostimulaci	12.16
Sinusová bradykardie	12.8	Kombinace: bradyarytmie, tachyarytmie	12.17
SA blokády	12.9	Literatura	12.19

13 Bolesti v oblasti hrudníku

13.1

O. Hess a W. Vetter

Bolesti vycházející ze srdce	13.2	Eozinofilní pleuritida	13.19
Angina pectoris	13.2	Chylotorax	13.19
Formy průběhu anginy pectoris	13.2	Cholesterolová pleuritida	13.19
Angina pectoris při koronární srdeční chorobě	13.2	Pohrudniční výpotek při plicním infarktu ...	13.19
Angina pectoris při srdečních vadách		Pohrudniční výpotek při pleuropneumonii ..	13.20
a kardiomyopatiích	13.8	Pohrudniční empyém	13.20
Infarkt myokardu	13.8	Nádory pohrudnice	13.20
Perikarditida a perikardiální výpotek	13.11	Mezoteliom pohrudnice	13.20
Poruchy rytmu	13.14	Sarkom pohrudnice	13.20
Funkční srdeční stesky	13.15	Benigní nádory pohrudnice	13.21
		Zhoubné lymfomy	13.21
Bolesti vycházející z velkých cév	13.15	Spontánní pneumotorax	13.21
Pravé aneuryzma aorty	13.15	Mezižeburní neuralgie	13.21
Disekující aneuryzma aorty	13.15	Bolesti vycházející z kloubů nebo páteře	13.22
Bolesti vycházející z pohrudnice	13.16	Bolesti vycházející ze svalů a kostí	13.22
Suchá pleuritida	13.16	Bolesti vycházející z jícnu	13.22
Pohrudniční výpotek	13.16	Jiné příčiny bolestí na hrudníku	13.22
Exsudativní pleuritida tuberkulózního		Tietzeho syndrom	13.22
původu	13.18	„Slipping-rib“ nebo „rib-tip“ syndrom	13.22
Zhoubné pohrudniční výpotky	13.19	Mondorova choroba	13.23
Pohrudniční výpotky při břišních		Karcinom prsu	13.23
chorobách	13.19	Literatura	13.23
Pohrudniční výpotek při myxedému	13.19		
Pohrudniční výpotky při kolagenózách	13.19		
Pohrudniční výpotek při syndromu			
žlutých nehtů	13.19		

14 Hypertenze

14.1

W. Siegenthaler a U. Kuhlmann

Definice hypertenze	14.2	Klinický obraz	14.9
Rozdělení a diagnostika hypertenze	14.2	Diagnostika stenózy ledvinné tepny	14.10
Postup při prvním zjištění hypertenze	14.2	Endokrinní hypertenze	14.13
Otázky kladené při prvním zjištění		Hyperaldosteronismus	14.13
hypertenze	14.4	Primární hyperaldosteronismus (Connův	
Klinický obraz hypertenze	14.5	syndrom)	14.13
Subjektivní obtíže	14.5	Cushingův syndrom (hyperkortizolismus) ...	14.16
Objektivní nálezy	14.5	Feochromocytom	14.23
Maligní hypertenze	14.7	Akromegalie	14.27
Primární neboli esenciální hypertenze	14.7	Hypertyreóza	14.29
Sekundární neboli symptomatické hypertenze ...	14.8	Hyperparatyreoidismus	14.29
Renální hypertenze	14.8	Kardiovaskulární hypertenze	14.29
Choroby ledvinného parenchymu	14.8	Skleróza aorty	14.29
Oboustranné choroby ledvinného		Istmická stenóza aorty (koarktace aorty) ...	14.29
parenchymu s hypertenzí	14.8	Hypertenze jako následek zvětšeného	
Jednostranné choroby ledvinného		tepového nebo minutového srdečního	
parenchymu	14.9	výdeje	14.31
Renovaskulární hypertenze	14.9	Neurogení hypertenze	14.31
		Těhotenská hypertenze	14.31
		Hypertenze z požívatin a léků	14.31
		Literatura	14.31